

Intimnější otázky reinkarnace

Rudolf Steiner

Mnichov, 7. března 1909

Je nyní mým úkolem mluvit v různých pobočkách na zcela určité téma, neboť toto téma se nám má stát stále známějším a má nás proniknout. Je to téma obsahující intimnější otázky znovuvtělování neboli reinkarnace a různé věci s tím související. Proto i dnes bychom měli o těchto intimnějších otázkách reinkarnace a jejich významu pro celý život lidstva něco říci. Vyjdeme při tom z velmi starých časů, ale pak se budeme zvolna blížit k důležitým otázkám přítomnosti. V naší duchovní vědě je už tomu tak, že v ní musíme postupovat jinak než v jiných otázkách životních názorů nebo společnosti. V duchovní vědě se nejprve musí pojednávat skutečnosti života všeobecně, a pak je teprve vypracovávat víc do jednotlivostí. V našem světovém názoru se v nejelementárnějším smyslu mluví nejprve o tom, jak vnitřní bytostné jádro člověka, jeho božské „já“ se od života k životu vždy znovu dále vyvíjí, jak se reinkarnuje. Tím se však otázka reinkarnace pojednává vlastně jen v elementárním smyslu, a jde teď o to, aby se o těchto věcech promluvilo přesněji a intimněji. Tím to není odbyto, že „Já“ člověka spěje od života k životu, nýbrž je ještě mnohé, co s těmito otázkami znovuvtělování souvisí a vlastně vnáší teprve správné světlo do těchto otázek znovuvtělování a do jejich souvislostí se životem. Když teď pohlédneme nazpět do starých dob, budeme je tedy charakterizovat z tohoto hlediska.

Mluvili jsme často o tom, že lidstvo musí hledat své předky ve staré Atlantidě, tedy v krajinné oblasti mezi dnešní Afrikou a Evropou najednou straně a Amerikou na straně druhé. Tam byly v tělech, z části značně odlišných od lidských těl dnešních, vtělené již všechny duše, které tu dnes sedí. Tam tedy musíme hledat nejbližší pokolení prapředků lidstva. Toto atlantské lidstvo mělo své zcela určité vedení. Avšak duševní síly a vůbec všechny schopnosti atlantského lidstva byly jiné než u lidstva dnešního. Proto nebylo ve staré Atlantidě něco takového, co snad máme jako vedení dnes. A když vzpomeneme něco z této staré Atlantidy, pak kostely, kultická místa a školy v dnešním smyslu to nebyly. Bylo tam něco středního mezi kultickým místem a školou. Bylo to právě v nejvýraznější míře něco, co známe jako misia mystérií. V poznávání a v zevním životě byla tato mysterijní místa beze zbytku vedením Atlant'anů. Mohlo by se říci, že duchovní vůdci byli současně králové atlantských národních kmenů. Jedno slovo, ražené ovšem později, nám může znovu podat smysl úlohy těchto atlantských mystérií, těchto atlantských kultických míst a škol, z nichž působili zasvěcenci Atlant'anů, z nichž jak poznáním jednotlivé lidi oplodňovali, tak je i vedli. Tímto slovem, jež se právě razilo později, ale dnes nám znovu osvětluje úlohu mysterijních míst, je slovo „orákulum“. Proto mluvíme o atlantských orákulech jako o velkých střediscích atlantské kultury.

Musíme si učinit pojem o tom, co tato orákula měla činit. Měla člověku zvěstovat nauky o duchovním světě, který je za světem fyzickým. Taková nauka duchovního světa ovšem není - vyzvedneme-li nejprve jen tento jeden znak - tak v prostoru omezená jako naše poznání ve vztahu k fyzickému světu. Kdo ví něco takového, jaká jsou tajemství např. Marsu, ten ví vůbec velkou část z duchovních tajemství našeho světa. Již všechna tato fyzická světová tělesa našeho slunečního systému jsou spolu ve spojení, jsou zevním výrazem duchovních bytostí. Kdo tyto duchovní bytosti zná, ten zná také síly, které jdou od planety k planetě, které jsou tedy účinné v duchovním světě, v němž se nacházíme mezi smrtí a novým zrozením. Bylo tedy orákulum, jež mělo především za úkol zvěstovat a

zprostředkovat lidem tajemství Marsu, jiné zase tajemství Jupitera a tak dále, a z těchto jednotlivých poznatků se získávala možnost vést určité masy lidí. Někdy jindy promluvíme o tom, proč tomu tak bylo, dnes to jen naznačíme. Naše úloha je dnes jiná.

Atlantské národy byly rozděleny ve skupiny a souviselo to s celým vývojem, že jedna skupina lidí se musela řídit silami, které se mohly získat z poznatků Marsu, jiná skupina byla řízena silami, které se mohly získávat z poznatků Jupitera nebo s poznatků Venuše, Merkuru a tak dále. Ve staré Atlantidě bylo něco, co se mohlo nazvat lidmi jupiterскими nebo marsickými. Existovalo sedm míst orákula, protože život Atlantidy se rozpadal podle různých znaků tvoření ras v sedm skupin. Bylo orákulum Marsu, Venuše, Merkuru, Jupitera a tak dále. Jsou to všechno názvy ražené později, ale použitelné na tato orákula. A vůdcovství nad nimi, takřka svrchovanou vládu mělo orákulum, jež můžeme označit jako prastaré atlantské orákulum Slunce. Co z orákul bylo po atlantské době v Řecku, Egyptě atd., co všechno bylo jako orákula v Asii, to byli opozdilci velkých orákul atlantských. Orákulum Apollóna v Řecku bylo opozdilcem orákula Slunce doby atlantské. Zasvěcenec stojící v čele orákula Slunce byl nositelem nejhlubších tajemství našeho slunečního systému. Měl se svými poddanými vybádat, čím byl život samotného Slunce. Všechna tajemství celého našeho systému planet a Slunce měl tím zvěstovat jako poselství atlantskému lidstvu a měl vládnout nad ostatními orákulskými místy.

Tomuto zasvěcení slunečního orákula připadla zcela zvláštní úloha. Byla to úloha vést a řídit lidstvo tak, aby po přejití velké atlantské katastrofy, končící zánikem Atlantidy, mohlo toto lidstvo do doby poatlantské přesadit a založit kultury, o nichž jsme často hovořili jako o kulturách poatlantských. Měl tedy velký zasvěcenec slunečního orákula úlohu připravit lidi už během doby atlantské tak, aby v poatlantské době mohla přijít stará kultura indická, kultura staroperská, kultura egyptsko-babylonsko-židovská a řecko latinská kultura, aby k tomu pak byl způsobilý lidský materiál.

Nyní se musíme trochu poučit o úloze tohoto velkého zasvěcence slunečního orákula. Co vlastně byla atlantská kultura?

V čele kultury ve staré Atlantidě, tak jako např. dnes je někdo velkým vůdcem v učenosti nebo v umění nebo v průmyslu či obchodu, byl tenkrát ten, kdo vládl zvláštními jasnovidnými silami a uměl působit zejména silami magickými. Co dnes dělá člověka vedoucího, učeného a tak dále, toho tenkrát ještě nebylo nebo nejvýš v nejprvnějších začátcích. Počítání, kombinování, rozumové usuzování jako je dnes, toho nebylo. Existovaly primitivní síly jasnovidného druhu, jasnovidné síly, které mohly nahlížet do duchovních světů. Člověk nahlížel tenkrát do duchovního světa bez dnešního sebevědomí, a kdo do něj nahlížel nejlépe, ten byl nositelem atlantské kultury. Zdůraznili jsme, že Atlantané ovládali určité vnitřní síly přírody, např. síly semen rostlin, a uváděli tím do chodu svá vozidla, podobně jako dnes uvádí do chodu člověk své lokomotivy silami kamenného uhlí. Takže vůdci atlantské kultury nebyli lidmi jako dnes, kteří silou usuzování by se snažili vybádat tajemství světa, nýbrž největší jasnovidci a mágové to byli, kteří kráčeli v čele. A lidé, kteří měli nejprvnější vývojové zárodky k počítání, ke kombinování, k rozumovému usuzování, těmi se pro jejich prostotu v jistém směru opovrhovalo, ti nepatřili k tomu, co tvořilo aristokracii této kultury. Ale právě tyto lidi, kteří měli nejprvnější začátky oněch poatlantských schopností, kteří zjasnození, z magických sil měli nejméně, ty si ze všech končin vybíral velký vůdce slunečního orákula. Byli to nejprostší, v jistém směru nejopovrhovanější lidé staré Atlantidy. Ty si tento vůdce shromáždil. Právě s nimi měl založit to, čím se měla stát poatlantská kultura. Co bylo na vrcholu atlantské kultury, co nejvíce ovládalo zešeřelé (*temné*) jasnození, to nebyl žádný upotřebitelný materiál k převedení přes velkou atlantskou katastrofu. K prostým atlantským lidem, co první vyvíjeli intelektuální schopnosti, k něm se neslo volání velkého zasvěcence orákula Slunce.

Jen mimochodem se můžeme zmínit, že dnes žijeme v podobné době, kdy se opět šíří k lidstvu podobné volání. Ovšem tak, jak to dnes musí být, kdy lidstvo vidí jen zevně, jen na fyzické úrovni. Z

neznámých duchovních hlubin, s nimiž se lidstvo ponenáhlu seznámí, šíří se volání k lidstvu, aby se připravovalo něco, co tu má být jako nová, jasnovidnými silami zase prostupovaná kultura budoucnosti. Přejde katastrofa podobná atlantské, a potom vzejde nová kultura se spirituálními schopnostmi, která bude spojená s tím, co nazýváme obsáhlou ideou bratrství v lidstvu.

Ani dnes nemůže to volání dolehnout k těm a být jimi pochopeno, kteří jsou na vrcholu naší kultury. Jaké postavení zaujímal atlantští jasnovidci a mágové, kteří byli určeni takřka k vymření spolu se svou kulturou, stejně takové postavení zaujímají dnes ti, kdo stojí na vrcholu učenosti a zevního průmyslového života, velcí vynálezci a objevitelé přítomné doby. Jakkoli mnoho mají ještě udělat, přesto zaujímají postavení stejné. S opovržením shlížejí dolů k těm, kteří začínají něco pociťovat ze spirituálního života, jenž má následovat. Toto vědomí si musí vštípit, kdo dnes má být posilován ve své spoluúčasti v theosofických pracovních skupinách. Když se opovrživě shlíží na tyto malé skupiny ze strany vůdců dnešní kultury, pak takový člověk, pilně ve své duši spolupracující na přípravě budoucnosti, si musí říci: S těmi, kteří dnes stojí na vrcholu se svou intelektuální silou, s těmi se nepočítá. Ale právě ti, kteří jsou jimi v opovržení, o nichž se říká, že nejsou na výši dnešní učenosti, právě tito lidé se dnes shromažďují tak jako byli shromažďováni vůdcem slunečního orákula prostomyslní lidé staré Atlantidy - aby se připravila budoucí kultura k jejím raním červánkům, kdežto v učenosti je před námi červeň večera. To budiž mimochodem řečeno k posílení těch, kteří musí vydržet a čelit útokům ze strany lidí chtějících kráčet na vrcholu naší kultury.

Tento velký zasvěcenec slunečního orákula sbíral své prosté lidi v oblasti přibližně na západ od dnešního Irsku. Musíme si však ujasnit situaci. Atlantis zanikala během dlouhých, velmi dlouhých údobí. Stále znovu táhly velké národy ze Západu na Východ. V nejrůznějších oblastech Asie, Evropy a Afriky se usazovaly národy, které přišly v různých dobách a mísily se. Také velký vůdce slunečního orákula se odebral se svým malým zástupem, aby založil kolonii uprostřed Asie, z níž měly vycházet proudy zakládající poatlantské kultury. Vedle svých prostých lidí vzal však s sebou tento velký vůdce ještě něco jiného. A zde se dostáváme ke kapitole, kdy právě budeme potřebovat svým společným životem v duchovní vědě zpevněné a trochu zesílené srdce alespoň k tušení pravdy toho, o čem se tu bude mluvit.

Velký vůdce dožíval takřka na druhá místa orákul a měl v různých orákulech vyhledat jejich největší zasvěcence. Je tedy určitá metoda, již se může provést něco, co by se mohlo nazvat „spirituální ekonomikou“. Jistě víte, a je úplně správné tak to popisovat, že když člověk zemřel, rozplyne se jeho éterické tělo. Jen extrakt zůstává a bere se s sebou. To je však jen pravda elementární. Když se ve spirituálním poznávání vystupuje dál, musí se tato pravda modifikovat. Ne všechna éterická těla všech lidí jsou tímto způsobem rozpouštěna ve všeobecném éteru. Taková éterická těla, jaká měli největší zasvěcence sedmi atlantských orákul, jsou velmi cenná. Do nich je vetkána spirituální práce těchto zasvěcenců, a bylo by proti spirituální ekonomii, kdyby se tato éterická těla velkých zasvěcenců prostě rozplynula. Zůstávají uchována jako modely pro pozdější dobu, a velký zasvěcenec slunečního orákula měl těchto sedm modelů sedmi nejvýznamnějších zasvěcenců uchovávat. Tak je vzal s sebou. Protože převáděl svůj skromný zástup do Asie, vzal s sebou těch sedm éterických těl sedmi nejvýznamnějších zasvěcenců staré Atlantidy. Něco takového je možné pomocí metod vytvořených v mystériích. Může se to učinit. Musíte si však představit procesy veskrze spirituální a ne snad, že se mohou éterická těla zabalit do krabic; ale mohou se uchovat pro pozdější doby.

V Asii dělal pak ten vůdce toto: Tito prostí lidé, v houfu se shromažďující kolem svého vůdce, se od generace ke generaci rozmnožovali. K svému velkému vůdci chovali především nesmírnou oddanost a nekonečnou příchyllost. Od jedné generace ke druhé se množili a jejich výchova byla

určitým způsobem vedena moudře a spirituálně významně, tak vedena, že po dlouhých generacích bylo něco umožněno, a to zase pomocí jedné z metod, které se vypracovaly v mystériích, odehrávajících se za kulisami zevního života. Uvidíme, jak takové metody působily.

Dnešní přednáška má být začátkem mnoha dalších, které pak mohou vysvětlit jednotlivosti. Takovými metodami je naprosto možné, že sestupuje-li člověk opět k novému vtělení, kdy se musí zase obklopit éterickým tělem, vetká se do tohoto éterického těla staré tělo éterické, které se uchovalo. A tak se stalo, jakmile nadešla doba, kdy pečlivou výchovu přistěhovaného zástupu a jejich potomků zde bylo sedm lidí, u nichž se něco takového mohlo podniknout, že se jim tedy při jejich narození vetkalo uchovaných sedm éterických těl těch sedmi nejvýznamnějších zasvěcenců atlantských orákul. Jednomu z nich, co tu byli kolem velkého vůdce slunečního orákula, se dostalo vetkaného éterického těla od nejvýznamnějšího zasvěcence Saturnu, druhému se toho dostalo od zasvěcence Marsu, třetímu od zasvěcence Jupitera a tak dále. Takže měl velký vůdce sedm lidí, jimž bylo vetkáno sedm éterických těl sedmi nejvýznačnějších zasvěcenců starých atlantských orákul. Kdybyste těchto sedm lidí některého dne potkali, shledali byste je jako lidi zcela prosté, neboť oni nebyli znovuvtělenými Jástvími“ atlantských zasvěcenců, ale jen obyčejnými lidmi s novými schopnostmi poatlantské doby. Ve svém „já“ se nijak zvlášť neodlišovali od toho, co bylo v této době přímo po atlantské katastrofě takřka první prostou primitivní kulturou. Ale ve svém éterickém těle měli síly sedmi velkých atlantských zasvěcenců. Zde máme znovuvtělování nikoliv lidského „já“, ale u atlantských zasvěcenců jejich těl éterických. Tak vidíme, že nejen „já“ se může znovuvtělovat, ale že se může znovu vtělit sám pro sebe také druhý článek lidské bytosti. A tím, že sedm těchto lidí z družiny velkého zasvěcence slunečního orákula obdrželo tato éterická těla se silami, jež v nich byly právě z doby atlantské, tím se ti lidé stali velkými inspirovanými bytostmi. V určitých hodinách měli schopnost nechat vproudit do svých éterických těl síly, které odhalovaly tajemství Slunce, Marsu, Saturnu atd. Proto se jeví jako lidé inspirovaní, kteří ve svých poselstvích daleko přesahovali to, co byli schopni posuzovat ve svém astrálním těle nebo ve svém „já“. Jako obdivuhodný harmonický chór působily spolu zvěsti, které od nejrůznějších částí světa nechávalo spolu souznít těchto sedm, v lóži sjednocených sedmi říšiů a seslaných dolů do Indie, kde inspirovali prastarou indickou kulturu. Mnoho velkého z této kultury se nám v podivuhodné formě zachovalo ve Védách, něco hodného obdivu se nám dochovalo z hlubokého vědeckého způsobu této indické kultury v Upanišádách, ve filosofii Védanty atd. Ale co učili staří svatí říši- vé, kdy se ještě nic nesepisovalo, to daleko ční nad tím, co nám jako to nejkrásnější bylo sděleno v indických spisech. Jako slabé doznívání se to jeví, co se později napsalo. Neboť z prastaré svaté kultury říšiů se nic nenapsalo, to se šířilo dál duchovním způsobem mystérii.

Dnes nás má zajímat, jak mohou být znovuvtělována éterická těla a jak to, co se vypracovalo ve staré době atlantské, bylo mystérii přesazováno velkým zasvěcením slunečního orákula do poatlantské doby a přeneseno do první kultury indické, která tak velkolepě vyznačuje.

Jen tajemství slunečního orákula samotného nemohla být bezprostředně dána ve staré Indii. Proto mluví těchto sedm říšiů o bytosti, která bylo mimo jejich sféru vědění. Mluvili o bytosti, která vede samo Slunce a přivádí sluneční síly Zemi, o níž říkali, že je mimo jejich možnosti poznání, o Višva-Karman. Tento Višva-Karman není nic jiného než pozdější Kristus. Byl už zvěstován i v této staré indické kultuře.

Druhým významným žákem zasvěcence slunečního orákula, jemuž se už dostalo zprostředkovaných tajemství sluneční bytosti, byl ten, kdo měl jednou založit druhou kulturu poatlantskou: Zarathustra. Ne však ten Zarathustra, o němž mluví učinnost. Ve starých dobách bylo zvykem, že následník velkého učitele lidstva přijal stejné jméno jako velký předchůdce. O Zarathustrovi, o němž teď mluvíme, nemluví ovšem žádná kniha. Kniha mluví jen o jeho posledním

následníku. Ale toto byl prastarý Zarathustra, kdo založil prastarou perskou kulturu, která odkazovala perské národy nejprve k tomu, že ve Slunci je vskutku duchovní moc, tak jako je v něm moc fyzická, která proudí dolů k Zemi. Starý Zarathustra se snažil ve svých lidech probudit něco takového, co můžeme charakterizovat, když řekneme: Obrátíme-li pohled na rostliny a vše ostatní, co má kolem dokola život, když to učiníme, pak se musíme tázat: Čím by to bylo bez slunečního světla? Ale jako proudí dolů fyzické světlo sluneční, tak proudí dolů spirituální síla, jejímž vůdcem je nesmírně mocná bytost. Jako má člověk své fyzické tělo a svou auru, označovanou jako malá aura, tak i Slunce má své fyzické tělo a svou auru: Ahura Mazdao, velkou auru, zástup velkých slunečních bytostí se svým vůdcem. O této Ahura Mazdao, o této „Velké Auře“, Auře Mazdao, mluvil Zarathustra. A jako zvěstoval Zarathustra tuto sílu sluneční Aury působící dalším vývojem, tak zvěstoval také nepřátelské síly této bytosti sluneční jak Ahrimana. To byly Zarathustrovy nauky navenek.

Ale Zarathustra měl své intimní žáky, které zasvěcoval do velkých tajemství světa. Dva ze žáků Zarathustrových přicházejí pro nás v úvahu. Jednomu z nich zprostředkoval Zarathustra poučení moudrosti, jež vedou k jasnozření v astrálním těle. Zprostředkoval mu vše, co se může vnímat ve světě fyzického a duchovního prostoru takřka v tomtéž čase, v němž právě člověk je. Tak měl žáka, který byl jím učiněn jasnovidným v astrálním těle. Ten mohl nahlížet do duchovních světů astrální a dévachanické sféry, i do ještě světů vyšších. Tomuto žákovi bylo zprostředkováno vše, co je současně rozestřeno z fyzických a duchovních tajemství. Druhému žákovi zprostředkoval všechno, co by se mohlo označit jako čtení v kronice akáša, jako onu jasnovidnou sílu, jež se dostavuje, když se stane jasnovidným tělo éterické, čímž člověk vnímá různé fáze vývoje odehrávající se po sobě. Zatímco tomu jednomu se zprostředkovatě dostalo toho, co se odehrává současně, dostal ten druhý zprostředkováno něco, čím vůbec je sama akášická kronika Země a Slunce, co se odehrává jedno po druhém, a co může vést k pochopení vývoje Země a Slunce. Tím, že toto dal Zarathustra svým žákům, působil v tom směru, aby kultura poatlantské doby mohla dál pokračovat. Neboť jeden z těch žáků se Kulil znovu jako velký inšpirátor, jako zakladatel kultury egyptské, jako bytost, kterou známe pod jménem Hermes, Hermes Trismegistos. Tento Hermes zároveň zprostředkovatě obdržel, aby mohl zvěstovat poselství o vyšších světech a jejich tajemstvích a mohl je přivtělit egyptské kultuře, obdržel zprostředkovatě, pomocí procesů známých v mystériích, Zarathustrovo astrální tělo. Jak vidíte. Zarathustrovo astrální tělo se uchovávalo pomocí dějů, s nimiž se postupně seznámíme, a nyní při opětovném zrození jednoho ze žáků bylo přeneseno na Herma. Jako roucho nosil Hermes toto znovuzrozené astrální tělo Zarathustrovo.

Také druhý žák se znovu zrodil. Tomu mělo vzejít všechno to, co podává akášická kronika Země. Jemu se mělo dostat vetkaného Zarathustrova éterického těla. K tomu se musela odehrát docela zvláštní věc. Musely v něm vysvitnout síly tohoto éterického těla jistým způsobem. Co se tu stalo, je nám krásným, podivuhodným způsobem naznačeno v příslušném náboženském dokladu. Uveďme si před duši, jak se to vlastně muselo odehrát.

Tento znovuzrozený žák Zarathustrův měl své vlastní tělo astrální, své vlastní „já“, a vetkané dostal éterické tělo Zarathustrovo. Musel tedy jako malé dítě cítit vycházet síly z tohoto éterického těla Zarathustry ještě dřív, než byla podnícena vlastní soudnost z astrálního těla, dřív než do toho začalo hudlařit vlastní „já“. Zde musel nastat určitý druh iniciace. Jako u zcela malého dítěte, ještě než spolupůsobil vlastní individuální vývoj, musely být probuzeny v tomto znovuzrozeném žákovi síly éterického těla Zarathustry. Proto bylo to dítě zavřeno do skřínky a vloženo do vody, takže bylo odloučeno od ostatního světa a ten nemohl do toho zasahovat, lehdy vyklíčily síly Zarathustrova éterického těla. Tento znovuzrozený žák Zarathustrův je totiž Mojžíš, a ve vyprávění o Mojžíšovi a jeho vylovení nemáme dáno nic jiného než ono hluboké tajemství, odehrávající se za kulisami zevního světa, o uchování éterického těla Zarathustry a jeho znovuprocitnutí v Mojžíšovi. Tím mohli Hermes a Mojžíš vést poatlantskou kulturu tak, jak ji vedli.

Zde máme příklady znovuvtělování éterických těl a znovuvtělení těla astrálního, takže mluvíme nejen o znovuvtělování lidského „já“, ale o znovuvtělování článků lidské přirozenosti, s nimiž jsme se už také seznámili: těla éterického a těla astrálního. Tkví již ve spirituální ekonomii, že co se vydobylo, to nezaniká, ale zůstává uchováno a přesazuje se v potomstvo. Ale také jiným způsobem se může dít to, o čem se mluvilo. Na jiném příkladě uvidíme, jak existují i jiné metody k přenesení minulosti do budoucnosti.

Vzpomeňte si na osobnost uvedenou v bibli, na jednoho ze synů Noe, na praotce semitského národního kmene, na Sema. Za tímto Semem - i to je okultně prokázáno - je individualita, kterou musíme označit jako kmenovou individualitu semitských národů. Z tohoto praotce pocházejí semitské národy. Když se děje něco takového, že nějaký počet lidí pochází od jednoho kmenového otce, pak se musí učinit zvláštní opatření v duchovním světě. Toto opatření se odehrávalo ve zvláštním případě Sema takto: Z duchovního světa se utkalo pro Sema zvláštní éterické tělo. Sem tedy nosil éterické tělo, které bylo zvlášť utkané z duchovního světa. Tím se stal schopným nést ve svém vlastním éterickém těle jednu obzvlášť vznešenou bytost z duchovního světa, vysokou bytost, která by se jinak nemohla vtělit na Zemi, bytost, která by nebyla s to jít až k hustému fyzickému tělu, která se tedy vtělila tak, že mohla vstoupit do vlastního Semova těla éterického, takže tento Sem byl nejprve on sám - měl své tělo fyzické, éterické, astrální a své „já“ - a pak bylo do Sema vetkáno éterické tělo zvlášť připravené pro tento právě charakterizovaný účel založení kmene. Ale do tohoto éterického těla byla vetkána jiná vysoká bytost duchovního světa. Takže jasnozřivému vědomí, kdyby se postavilo před Sema, ukázal by se tento Sem sám a z něho vyčnívající, jako druhá bytost spojená s éterickým tělem Semovým, ona vyšší bytost, taková bytost, která sestoupením se téměř vtělila do člověka k zvláštní úloze. Tato bytost nemá tedy za sebou různé inkarnace jako lidé, nýbrž sestupuje do této jedné inkarnace. Taková bytost se nazývá avatar. Ta není lidsky doma v našem světě, ale sestupuje dolů, aby k určitému poslání jednou přebývala v tomto světě.

Tím, že taková avatarská bytost přebývá v člověku, má ta jeho část, kterou ta bytost obývá, ještě obzvláštní vlastnost. Může se totiž rozmnožit. Jako když zasadíte do země obilné zrno a vyrostе stéblo s klasem, v němž shledáte rozmnožení toho zrna, stejně tak se rozmnožovalo éterické tělo Sema v mnoho věrných obrazů, a tyto byly vetkány všem těm, kdo patřili k Semovu kmenu. Tak to jde. Takže máme v těch, kdo byli pravými potomky Sema, vetkané v jejich vlastních éterických tělech věrné obrazy éterického těla, které bylo tenkrát zvlášť připraveno jako praob-raz v Semovi.

Ale ještě jiným způsobem bylo později použito tohoto éterického těla Semova. Jak tomu bylo, můžeme si nejlépe vyvolat před duši přírovnáním. Můžete být významným evropským vzdělavcem. Chcete-li však své vzdělání přinést Hotentotům, musíte se naučit řeči Hotentotů. Tak musí také vysoké bytosti, které sestupují, chtějí-li vést lidstvo, vetkat do sebe síly, jimiž mohou mluvit k lidem na Zemi. A tak v pozdější vývojové fázi semitského národa nastala nutnost, že jedna velmi významná bytost sestoupila na Zem, aby se lidstvu sdělila a kulturu posunula dál. Tato bytost, připomínaná pod jménem Melchisedech, musela si takřka obléci uchované éterické tělo Sema, takže v Melchisedechově éterickém těle máme vetkané ono éterické tělo, které bylo kdysi v Semovi, bylo obýváno avatarskou bytostí, a nyní bylo zase použito Melchisedechem, aby ten mohl dát podnět Abrahamovi k dalšímu posunu semitské kultury. Tak jsme se zase obeznámili se zvláštním způsobem, jak se éterické tělo dál vzdělává v určitém člověku, a pak od určitého člověka vede zase k individualitě k tomu vyvolené.

Takové příklady můžeme sledovat až do novější doby. A když je takto až sem sledujeme, pak se nám poněkud ujasňuje, co může okultismus skutečně už dnes říci: U většiny lidí přítomné doby už vůbec nemáme éterické tělo nebo tělo astrální, které bylo původně utkáno ze všeobecného světového tkaniva. Téměř každý člověk má kus ve svém éterickém nebo astrálním těle, který byl uchován ze starých dob, neboť ve spirituální ekonomii se něco upotřebitelného vždy dál a dále uchovává.

Ještě z nové doby uvedeme dva příklady, které nám mohou znázornit, jakým způsobem tato tajemství čas od času působí. Nejprve příklad navazující na osobnost, kterou najdete uvedenou v mé „Mystice na úsvitu novodobého duchovního života v jejím vztahu k modernímu světovému názoru“, jímž je Nikolaus z Kues. Čtete-li jeho spisy, najdete jeden jím pojmenovaný: „De docta ignorantia“, „Učená nevědomost“, ačkoliv tam vězí víc učenosti, než v mnohé knize, která si říká „učená vědomost“. Jmenuje se tak z určitých důvodů. Přečtete-li si jeho jiné spisy, shledáte, že pozoruhodným způsobem je do nich vetkána prorocká předpověď světového obrazu Koperníka. Úplně to v tom je pro toho, kdo má vůli číst. Teprve u Koperníka byla In věc taková, že svět byl zralý přijmout tento světový obraz v bezprostřední podobě. Když se tato souvislost probádá, dostane se z toho toto: V Nikolau z Kues vězela v jednom jeho bytostném článku velmi vznešená, stará individualita. Následkem toho bylo možné, aby astrální tělo Nikolaua z Kues bylo uchováno, i převedeno tak, že mohlo být vetkáno Mikuláši Koperníkovi, takže ten měl vetkané astrální tělo Nikolaua z Kues. Proto se v něm mohlo takřka vzkřísit, co měl v sobě Nikolaus z Kues. To je takový příklad, jak se znovuvtělilo tělo astrální. Jiný příklad je následující: Ti mezi námi, kdo jste o té věci uvažovali, vědí, jaký nesmírný význam pro nové myšlení má Galilei. Vždyť celá naše fyzika by vlastně nebyla, kdyby nebylo Galileia. Celý způsob, jak se dnes fyzikálně myslí, vede nazpět ke Galileiovi. Každý školák nachází dnes v nejprvnějších, v elementárních knihách, že existuje zákon setrvačnosti, který říká, že těleso v pohybu, v němž se nachází, chce zůstat, až se dostaví nějaká překážka. Když tedy něčím hodíme, pak to svou vlastní setrvačností letí dál, pokud tomu něco nebrání. Tak se myslí dnes, a tak se to podává dětem ve školních učebnicích. Před Galileem se tak nemyslelo. Tenkrát se myslelo takto: Když se hodí kamenem, nemohl by tento kámen letět, kdyby jej vzduch nepoháněl dál, vzadu nepřisunoval. Úplně jinak se tedy o těchto věcech myslelo. Tak zákony pádu, pohyb kyvadla, zákony jednoduchého stroje, to vše se musí vztahovat ke Galileiovi. Galilei čerpal své poznatky z určité inspirace. Chci vám jen připomenout, jak poznal zákony kyvadla na oné komíhající kostelní lampě v domě ve městě Pise. Mnoho lidí přecházelo kolem té lampy a nenapadlo je nic. Galileiovi vysvitly velké základní zákony mechaniky. Takový člověk, jenž může být takto inspirován, má éterické tělo, které nechat zaniknout by odporovalo spirituální ekonomii. Toto éterické tělo bylo rovněž uchováno a v poměrně krátkém čase objevuje se znovu. Je použito tak, že je vetkáno osobnosti, která také mnoho vykonala.

Bylo vetkáno osobnosti, vyrůstající ve značně odlehle vesnici Ruska, která jednoho dne utekla rodičům a vyrazila k Moskvě. Již brzy se u tohoto člověka rozvíjí velké nadání a rychle prochází ve školách Ruska a Německa vším tím, co jej může dostat takřka na výši kultury jeho doby. Měl jen dohonit to, co přešlo Zemí od doby, kdy jako Galilei - v éterickém těle - zemřel. A pak se stává tentýž člověk zakladatelem celé klasické literatury v Rusku. Jakoby z ničeho tvoří tyto spisy. Ale nejen to, stává se také významným podněcovatelem ve všech oblastech mechaniky, fyzikálního a chemického života vědy. Je to Michail Lomonosov, který se tedy mohl dostat k své reformátorské činnosti jedině tím, že mu bylo vetkáno éterické tělo Galileovo. Když vidíme, jak ke konci 17. století Galilei umírá a na počátku 18. století se rodí Michail Lomonosov s tímž éterickým tělem, pak vidíme jedno z oněch intimních znovuvtělení, kdy se znovu vtěluje jiný bytostný článek než bytostné „já“. Takové věci nás vedou hluboko k pochopení celého běhu vývoje lidstva a vedou nás k porozumění mnoha jiným skutečnostem, jež se vyvinuly během doby a vedly k naší přítomnosti.

Největší avatar na Zemi byl sám Kristus, ten Kristus, který přebýval po tři roky ve třech tělech Ježíše z Nazaretu. Tím, že Kristus přebýval ve třech tělech Ježíše z Nazaretu jako avatar, tím se také stalo možným, že pro tato tři těla, především pro Ježíšovo tělo astrální a éterické, nastoupilo něco, co jsem právě charakterizoval jako rozmnožení. Skutečně, když bylo dokonáno mystérium na Golgotě, v duchovním světě existovalo onou divuplnou ekonomii v mnoha, ve velmi mnoha věrných obrazech astrální tělo a éterické tělo Ježíše z Nazaretu. Takže, jako bychom měli v astrálním a éterickém těle

Ježíše z Nazaretu pra-obrazy, a nyní zde bylo mnoho jejich věrných otisků. Když avatar vtáhne do lidské schránky, tím je rozptýlena a je v mnoha věrných obrazech. Avšak tyto věrné obrazy astrálního těla a éterického těla Ježíše z Nazaretu měly v poměru např. k věrným obrazům éterického těla Semova ještě jednu zvláštnost. Věrné obrazy éterického těla Semova se mohly přesadit jenom těm, kdo pocházeli od Sema, kdežto astrální a éterická těla, pocházející od astrálního a éterického těla Ježíše z Nazaretu, mohla být přesazena do všech lidí nejrůznějších národů a ras. Každému, kdo se svým vlastním vývojem učinil zralým, aby mohl něco takového obdržet vetkáno do svého vlastního astrálního nebo éterického těla, tomu se mohlo vetkat ono astrální a éterické tělo ve věrných obrazech původního pra-obrazu astrálního a éterického těla Ježíše z Nazaretu, ať náležel rase jakékoliv. A vidíme v následujícím vývoji křesťanství, jak za zevními dějinnými událostmi se dějí podivuhodné věci, které teprve zevní průběh samých těchto událostí vysvětlují.

Jaké je šíření křesťanství? V prvních staletích takové, že můžeme říci: Toto šíření je odkázáno na fyzickou úroveň. Vidíme také zdůrazňovat, že křesťanství se rozšiřovalo tím, co žije na fyzické úrovni. Vždyť apoštolové přece vyzdvihují, že základem šíření křesťanství je bezprostřední vnímání. „Vložili jsme své ruce do jeho ran“, to se uvádělo jako důkaz toho, že Kristus putoval v lidském těle. Zdůrazňovalo se takto i něco, co jako podklad pro vývoj křesťanství mohla poskytnout fyzická pláň. Vždy se připomíná, jak šířili křesťanství ti, kteří sami byli ještě žáky apoštolů, když se zdůrazňuje, že se znali s těmi, kteří ještě následovali samotného Pána. Stavělo se tady takřka na zření očima. A na tomto zření očima se ještě v hlubším smyslu stavělo až k Augustinovi. Tento Augustin říká: Nevěřil bych v pravdu evangelií, kdyby mě k tomu nenutila autorita katolické církve. - Proč tedy věří? Poněvadž zastává názor, že viditelná církev toto evangelium šířila od desetiletí k desetiletí, od staletí k staletí, sama stále dál.

Ale v dalších staletích, od staletí pátého do desátého, děje se toto šíření na jiný způsob. Proč a jak? To je velice poučné, pokud chceme sledovat spirituální postup vývoje lidstva. Způsob tohoto šíření v tomto období si můžete znázornit, když si vezmete např. dílo, jakým je starosaská harmonie evangelií „Heliand“. Zde máte znázorněnu ideu Krista, nazírání Kristovy bytosti, způsobem zasvěcenosti. Tento Heliand, znázorněný saským zasvěcením, je nadsmyslový, ale není oděný do událostí v Palestině, nýbrž jako kníže germánského kmene. Učedníky jsou lidé z germánských krajin. Celé křesťanství je zde ponořeno do středoevropského hávu. Proč? Protože zasvěcenec, stojící za tímto Heliandem, který z podnětu Ludvíka Pobožného psal tento příběh, měl jasnovidnou sílu vidět Krista podobným způsobem jako sám Pavel v události u Damašku. Protože se událostí na Golgotě spojila Kristova bytost s astrálním tělem Země, pronikla tím svou silou auru Země, a když se Pavel stal jasnovidným, mohl vnímat: Kristus je zde. Nedal se pohnout k víře tím, co se stalo v Palestině, ale tím, že sám Krista viděl, jeho, který byl vetkán Zemi, tím ze Šavla se stal Pavel. Podobně viděl věčného, zmrtvýchvstalého Krista, toho Krista, který žije od Golgoty v duchovním světě, spisovatel „Helianda“, a ten byl jemu důležitějším než historický Kristus v Palestině. Obléká ho do jiného obrazu, neboť důležitý pro něho nebyl zevní obraz, ale duchovní Kristus. Ale čím to bylo, že pisatel „Helianda“ mohl z jasnovidného nazírání sdělovat takový obraz? Protože byl jeho éterickému tělu vetkán věrný obraz éterického těla Ježíše z Nazaretu. Neboť v těchto staletích od pátého a šestého byl do éterických těl lidí, kteří měli něco vykonat pro pokračování křesťanství, vetkán věrný obraz éterického těla Ježíše z Nazaretu, což trvalo až do století devátého a desátého. Jedním takovým, kdo měl vetkaný věrný obraz éterického těla Ježíše z Nazaretu, byl pisatel „Helianda“.

Ale bylo mnoho těch, kteří obdrželi vetkaný takový věrný obraz éterického těla Ježíše z Nazaretu. Proto vidíme, že v těch staletích žili tito lidé v imaginacích, které navazovaly na události z Golgoty. Všichni ti, kdo vytvářeli praobrazy Vykupitele na kříži, Marie s dítětem Ježíšem, které se pak opakovaly, to byli lidé, kteří přišli k těmto obrazným znázorněním události z Golgoty a co s tím

souviselo tím, že jim byl vetkán do jejich vlastních éterických těl věrný obraz éterického těla Ježíše z Nazaretu. V těchto dobách vznikaly jako typické tyto obrazy tím, že ti lidé byli jasnovidní. Tím vznikaly věci, které se pak šířily tradicí. Co máme z obrazných znázornění události na Golgotě, to pochází od lidí, jimž byly vetkány takové věrné obrazy éterického těla Ježíšova. Právě tím zřeli ve svých vizích událost na Golgotě a co s tím souvisí. Také ten, kdo napsal „Rozdělení přírody“ v době Karla Holého, Johannes Scotus Eriugena, měl vetkaný věrný obraz Ježíšův. A od 11., 12., 13. až 15. století, tehdy pak přišli lidé, jimž se dostalo vetkaného do jejich astrálního těla věrného obrazu těla astrálního Ježíše z Nazaretu.

Tak vidíme ve staletích od pátého do desátého, jak se rodí lidé, kteří do svého éterického těla obdrželi vetkaný obraz éterického těla Ježíše z Nazaretu, ale u pozdějších lidí, od 11. do 16. století, vidíme do jejich vlastních astrálních těl vetkané věrné obrazy těla astrálního Ježíše z Nazaretu. Tím se nám stane mnohá osobnost té doby srozumitelná. Jak se nám bude jevit taková osobnost, která má vetkaný do vlastního astrálního těla věrný obraz astrálního těla Ježíše z Nazaretu? Ježíšovo „já“ ovšem není vtěleno do tohoto člověka. „Já“ pochází od jeho osobnosti samé. Vlivem usuzování tohoto „já“ se může dostat do jeho života mnohý omyl, ale tím, že je do jeho astrálního těla vetkán onen velký věrný obraz velkého praobrazu, tím se objevuje oddanost, tím se ve všech citech, ve všem, co toto astrální tělo protkává, zjevuje něco, čemu snad samotné „já“ odporuje, čím však právě všechno to, co je zakořeněné v astrálním těle, zjevuje něco zvláštního. Pohlédněte na Františka z Assisi! Zde máme osobnost, v jejímž astrálním těle byl vetkán věrný obraz astrálního těla Ježíše z Nazaretu. Můžeme ve Františku z Assisi shledat leccos extrémního: to učinilo jeho „já“, které nebylo na stejné výši jak tělo astrální. Ale studujete-li duši Františka z Assisi za předpokladu, že jeho „já“ nemohlo vždy vynést správný úsudek nad oněmi podivuhodnými city a vzácnou pokorou astrálního těla, tak mu porozumíte. Ve Františku z Assisi byl opět vtělen věrný obraz astrálního těla Ježíše z Nazaretu. Ve velmi mnoha lidech byly tenkrát znovuvtěleny takové věrné obrazy právě v těle astrálním. U františkánů a dominikánů najdete mnoho těch, kdo měli tenkrát vtělené takové věrné obrazy astrálního těla. Tak tomu bylo v tehdejší době také u jiných osobností, jimž porozumíte jen tehdy, budete-li je takto pozorovat. Např. proslulá svátá Alžběta z Thuringen byla takovou osobností, v níž byl vetkán věrný obraz astrálního těla Ježíše z Nazaretu. Takže co se zevně děje, stává se nám srozumitelným, když vidíme, jak čas od času je dávana duchovnost, jak během času se stále množí.

Když se Kristus vtělil do Ježíše z Nazaretu, vytvořilo se mimo toho v astrálním těle Ježíše z Nazaretu něco jako otisknuté „já“. Můžeme si lehce představit, když je to bytost Kristova, která se odebrala do astrálního těla, že pak v okolních partiích tohoto astrálního těla vzniká něco jako obrazný otisk. Tento obrazný otisk „já“ Krista Ježíše vyvolal četné rozmnoženiny, které zůstaly v duchovním světě uchovány. Určití jednotlivci měli ve svém vlastním „já“ takřka jako proroci nové doby něco vetkáno, tak např. němečtí mystici, kteří proto zvěstovali vnitřního Krista s takovou vroucností, že se do nich vtělilo něco jako věrný obraz „já“ Krista.

Ale obraz - přirozeně! Teprve ti lidé, kteří se poněáhu připraví k plnému pochopení Krista, kteří poznáním spirituálních světů pochopí, čím Kristus je, když se čas od času, proměňovaný, stále znovu nachází v postupujícím zemském vývoji, ti se pozvolna stanou zralými mít v sobě tento zážitek Krista, přijmout takřka čekající obrazné otisky Kristova Já“, které Kristus utvořil otisknutím v těle Ježíše. Náleží to k vnitřnímu poslání spirituálního světového proudu, připravovat lidi a učinit jejich duševnost natolik zralou k tomu, aby stále větší a větší počet lidí mohl také do sebe přijmout obrazný otisk bytostného Já“ Krista Ježíše. Neboť taková je cesta křesťanského vývoje: Nejprve šíření na fyzické úrovni, pak šíření éte- i ickými těly, potom astrálními těly, které mnohokrát byly znovuvtělenými astrálními úly Ježíše. Nyní má přijít doba, kdy vždy víc a více vzejde v lidech povaha Já“ Krista Ježíše samého jako nejnitemější bytost jejich duše. Ano, tyto otištěné věrné obrazy individuality Krista

Ježíše čekají, aby byly dušemi přijímány, ony čekají! A zde vidíte, z jakých hlubin působí duchovně-vědecký světový proud. To není teorie, to není množství pojmů podávaných člověku pouze k vysvětlování, ale je to realita, skutečnost, a skutečnosti to jsou, co se má dávat duši duchovní vědou. Kdo křesťanství bude chápat a v sobě prožívat spirituálně, ten přispěje k tomu, že buď v této nebo v některé z příštích inkarnací vetká do svého Já“ obrazný otisk , já“ individuality Krista Ježíše. Nikoliv jen k poznání, ale k reálné skutečnosti se připravují ti, kteří chápou pravou vnitřní, opravdovou realitu duchovně-vědeckého proudu světa, neboť to je jeho pravá vnitřní spirituální skutečnost. Pociťujte to, že v našem světovém hnutí nejde jen o sdělování teorií, ale o přípravu skutečností, aby se šlo vstříc k přijetí něčeho, co čeká ve spirituálním světě a co mohou lidé z tohoto spirituálního světa přijmout, když se k tomu přiměřeným způsobem připraví.

GA 109